

SİYASETÇİLER BİRER KAHRAMANDIR AMA... (III)

“Siyaset, bir toplumun bugününü doğru kurallar ve yöntemlerle inşa etme ve geleceğini de doğru projelendirme iradesi” ise, siyasetçi de bu projeyi gerçekleştirmeye çalışan kişidir. Siyasetçi, bu günün olumlu-olumsuz şartlarına ve yarının belirsizliğine rağmen, en doğru politikaların belirlenmesi, benimsemesi ve bunların gerçekleştirilmesi için çaba sarf eder. Bu çabalar genellikle zaman günlük menfaatler ve kısır çekişmeler içerisinde eriyip giden, taraftar toplayamayan girişimler olarak kalmaktadır. Bu sonuç, siyasetin kaygan ve vefasız zemininde çok zaman kaçınılmaz olarak görülse de, her şeye rağmen hedefe ulaşabilen çabalar da bulunmaktadır.

Kimi siyasetçiler, zor zamanlarda gerçekten takdire şayan politikalar izleyerek, toplumu krizlerden daha güzel günlere taşıyabilse de ne yazık ki genelde bu başarısının en kısa sürede karşılığını görme arzusuna yenik düşebilmekte, istikrarlı bir düzlemde politikalarını sürdürememektedir. Fakat, enteresandır, krizden toplumu başarı ile huzur sahillerine çıkaran politikacılar genelde ilk seçimlerde halkın kendilerini desteklemediklerini görmektedirler. Bunun en çarpıcı örneklerinden birisi; ülkesini 2. Dünya Savaşı'ndan başarı ile çıkaran Churchill'dir. Churchill, savaşın ardından girdiği ilk seçimlerde, çok emin olduğu zafer yerine hezimetle karşılaşmıştır. Benzeri bir çarpıcı örnek de Kıbrıs Barış Harekatının “Karaoğlan”ı olarak ünlenen Bülent Ecevit'in bu zaferini oya tedavül etmek amacıyla girdiği seçimlerde aldığı beklenmeyen sonuçtur. Ülkemizde 28 Şubat Süreci olarak bilinen süreç sonunda, bu sürecin mimarlarının ve uygulayıcılarının ilk seçimlerde siyaset sahnesinden silinmeleri de bunun farklı açıdan bir örneğidir.

Peki ama, bu kişiler kendilerini çok başarılı olarak görmelerine rağmen, neden vatandaş tarafından adeta cezalandırılmıştır? Kahraman(!) olarak algılanması gereken bu kişiler, nerede, ne gibi hatalar yapmışlardır ki, başarısız olarak algılanmaktan kurtulamamışlardır?

Siyasetçilerimiz genelde dört hata yapmaktadırlar. Birincisi, kriz dönemlerinde gösterdikleri performansı kriz sonrasında gösterememeleridir ki; bu konuyu bu yazı serimizin ilkinde işlemiştik. İkincisi, politikalarını gerçekleştirirken halkın değerlerinden kopmaları ya da halkın algılayış biçimini dikkate almaksızın kendi doğrularını dayatmaları; üçüncüsü, kriz dönemlerinin çıkabilmek için izlenen politikalarla makro göstergelerdeki iyileşmelerin sağlanmasının ardından toplumun geniş tabanının günlük hayatını kolaylaştıracak iyileştirmeler

sağlayacak politikaların ihmal edilmesi veya bunun için gereken süreci bekleyecek sabrı göstermeden hemen seçime giderek başarılarını oya tedavül etmeye kalkmalarıdır. Ve dördüncüsü de, kendi yakın çevrelerindeki bazı kişilerin siyasetçinin adını kullanarak veya onun konumundan yararlanarak kamu vicdanını rahatsız eden girişimlerde bulunmalarıdır.

Türk Siyasi hayatında bunların örneklerine bolca rastlanmaktadır. Örneğin, merhum Turgut Özal, bir döneme damgasını vurmuş lider-siyasetçi olmasına ve halkın değer yargıları ile bir tezat teşkil etmemesine ve hatta başarısını hemen oya tedavül etme sabırsızlığı göstermemesine rağmen yine de kısa sürede ciddi yıpranma yaşamıştır. Bu yıpranmanın en önemli sebebi ise, yakın çevresinin kamuoyu vicdanını rahatsız eden girişimlerde bulunmaları veya onlar böyle bir girişimde bulunmamış olsalar bile kamuoyunun onları bu tür girişimde bulunan kişiler olarak algılamalarıdır. Sonuçta önemli olan kamuoyunun algılamalarıdır ve kamuoyu algılamalarına göre tavır belirlediğine göre, algılananın gerçek olup olmamasından ziyade, algılamanın siyasi arenadaki sonuçlarının gerçek oluşunun kaçınılmazlığıdır.

Bülent Ecevit'in Kıbrıs Barış Harekati'nin ardından girdiği seçimlerde beklentisini bulamaması, sabırsızlığın bir sonucudur. 28 Şubat Sürecinin Donkişotluğuna soyunan siyasetçi veya siyasetçi olmasa da konumundan yararlanarak siyaseti şekillendirmeye kalkanlar ile bu süreçte seyirci kalarak siyasetçinin alması gereken riski yüklenmekten kaçınanların ilk seçimlerde silinip gitmeleri de halkın değer yargılarını dikkate almayan politikaların tabii sonucudur.

Siyasetçiler birer kahramandır ama bu kahramanlıklarının halk tarafından algılanabilmesi ve kibrit alevi gibi kısa ömürlü olmaması için doğru politikaları, doğru zamanda uygulamaları gerekmektedir. Halka rağmen oluşturulacak politikaların kamuoyu tarafından takdir edilmesini beklemenin bırakın doğru bir beklenti olmasını, böyle bir beklentiye vasat bir siyasi akla bile hakaret olarak algılamamız gerekmektedir.

Ülkenin yaşadığı olumsuz şartlardan çıkarılabilmesi için kısa vadede makro Sosyo-ekonomik göstergelerin iyileştirilmesi ve bunun için de toplumun geniş kesiminin fedakarlıklara katlanmasını beklememiz doğru bir yaklaşımdır ama en kısa sürede toplumsal kesimleri rahatlatıcı politikaların yürürlüğe girmesi gerekmektedir. Bu sürecin uzaması durumunda toplum tarafından idareye verilen krediler önce dondurulur ve ardında da hızla tüketilerek karşı duruşlara zemin hazırlar. Bu da, krizi başarı ile yöneten ve aslında takdir edilmesi gereken siyasetçilerin "tekdır" edilmesini kaçınılmaz kılacaktır.

Siyasetçi sadece zor zamanların adamı değildir. Hatta, asıl siyasetçi toplumun zor koşullara mahkum olmasını önlemek gibi bir misyon üstlenmelidir. Ama bir kez bu koşullar oluşmuş ise;

siyasetçi, önce olumsuz koşulların hızla iyileştirilmesini temin etmeli ve ardından toplumun beklentilerini de aşarak onlara refah ve huzuru sunabilmelidir.

Olumsuz şartların hakim olduğu ortamlarda üstün performans sergilenmesi aslında zor değildir. Zor olan olağan dönemde bu performansı gösterebilmektir. Tıpkı insan biyolojisinde olduğu gibi. İnsan, olağan üstü bir durumla karşılaştığında adrenalini yükselmesinin yaşanması ve insanı daha güçlü kılması gibi, kriz ortamları da siyasetçiyi güçlü kılar. Ama, şartlar normale döndüğünde insan bünyesinde aşırı bir yorgunluk baş gösterir ve kişinin yapabilirlik kapasitesini düşürür. Kriz ortamlarının ardından da siyasetçilerin rehavete kapılmaları doğal görülebilir ama beklentileri karşılanamayan kamuoyunun bu rehaveti anlayışla karşılamasını beklemek siyasi açıdan yerinde bir beklenti olmayacaktır.

Siyasetçi, mutlaka yakın çevresi üzerinde etkinliğini muhafaza etmeli, kendi adının ve konumunun bu kişilerce şahsi çıkarlar için kullanılmasını önlemelidir. Belki de en zor olanı budur ama siyaset zaten zorlukların başarılması için doğru olan politikaları doğru zamanda uygulamak olduğuna göre bunu başarmak zorundadır. Eğer, toplumda olumsuz bir algılama varsa, bu algılamaya savaş açmak veya "aman efendim, bunların hepsi iftira" demek yerine bu algılama yanlışlığına sebep olan unsurları tespit ederek gidermek gerekmektedir.

Yukarıda, "Siyasetçi sadece zor zamanların adamı değildir. Hatta, asıl siyasetçi toplumun zor koşullara mahkum olmasını önlemek gibi bir misyon üstlenmelidir" demiştir. Toplumun zor koşullara mahkum olmasını önlemenin yolu ise, zor koşulları doğuran sebeplerin doğmasının önlenmesidir. Zor koşullar, ülkenin ve toplumun hukuki, ekonomik, sosyal, kültürel politikalarında var olan olumsuzluklardan kaynaklanmaktadır. Bu olumsuzlukların ortadan kaldırılması yerine sonuçlarının ortadan kaldırılması üzerine odaklanan politikalar hiçbir zaman kalıcı iyileştirmeler sağlayamayacaktır. Bu sebeple önemli olan yapısal düzenlemelerin sağlanabilmesidir. Yapısal düzenlemeler ise geniş vizyon, güçlü ve kararlı irade, gerçekçi ama iddialı politikalarla mümkün olabilir.

Toplumun zor zamanlarında çözüm üreten politikacılar kahramanlaşır ama bu kahramanlıkları kısa vadeli. Buna karşılık zor koşulları doğuran sebepleri ortadan kaldıran siyasetçiler ise edebileşir ve tarihe not düşerler. Madem ki, "*Siyaset, bir toplumun bugününü doğru kurallar ve yöntemlerle inşa etme ve geleceğini de doğru projelendirme iradesi*"dir; öyle ise bunu başarmak siyasetçinin görevidir.